

SBORNÍK ABSTRAKT

Ergoterapeutická konference

1. LF UK na Albertově:

oslava výročí 30 let studia ergoterapie

27.1.2025

Ergoterapeutická konference 1. LF UK na Albertově: oslava výročí 30 let studia ergoterapie

Termín konání: 27.1.2025

Místo konání: Klinika rehabilitačního lékařství 1. LF UK a VFN v Praze, Albertov 2049/7, 128 00 Praha 2

© Klinika rehabilitačního lékařství 1. LF UK a VFN v Praze

Editor: Mgr. Kateřina Vondrová a Mgr. Zita Matoušová

Vydání první, Praha, 1/2025.

Vydala Klinika rehabilitačního lékařství 1. LF UK a VFN v Praze ve spolupráci s Rehalb o.p.s.,
Albertov 2049/7, Praha 2, IČ 62939726.

ISBN 978-80-906738-7-8.

Organizační výbor:

Mgr. Eliška Rotbartová

Bc. et Bc. Zuzana Rodová, M.Sc.

Mgr. Kateřina Vondrová

doc. MUDr. Yvona Angerová, Ph.D., MBA

Mgr. Šárka Strubinská

Bc. Olga Nováková, M.Sc.

Bc. Mária Krivošíková, M.Sc.

Mgr. Bc. Anna Rejtarová

Mgr. Zita Matoušová

Mgr. Marianna Kačeňáková

Dedikace grantové podpory:

Realizace konference včetně vytvoření tohoto sborníku byla podpořena Specifickým vysokoškolským výzkumem č. 260-758 a Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy – projekt Cooperatio LF1, výzkumná oblast: Sport Sciences – Biomedical & Rehabilitation Medicine.

PROGRAM

Ergoterapeutická konference 1. LF UK na Albertově:

oslava 30 let výročí studia ergoterapie

27.1.2025

8:15 – 9:00 registrace účastníků

9:00 – 11:00 oficiální zahájení

- doc. MUDr. Yvona Angerová, Ph.D., MBA – proslov přednostky Kliniky rehabilitačního lékařství 1. LF UK a VFN v Praze (5 min)
- prof. MUDr. Martin Vokurka, CSc. – proslov děkana 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy (5 min)
- prof. MUDr. David Feltl, Ph.D., MBA – proslov ředitele Všeobecné fakultní nemocnice v Praze (5 min)
- doc. MUDr. Yvona Angerová, Ph.D., MBA – Historie studia ergoterapie na 1. LF UK (10 min)
- Mgr. Kateřina Svěcená, Ph.D. – proslov prezidentky ČAE (České asociace ergoterapeutů) (10 min)
- Mgr. Marianna Kaččňáková – proslov delegátky ČAE za Světovou federací ergoterapeutů (WFOT) (5 min)
- Dr. Caroline Fischl – online zdravotice od prezidentky ENOTHE (Evropská síť ergoterapie ve vyšším vzdělávání) (5 min)
- Mgr. Eliška Rotbartová – Současná podoba bakalářského studia ergoterapie na 1. LF UK (15 min)
- Bc. Mária Krivošíková, M.Sc. – 10 let magisterského studia ergoterapie na 1. LF UK: Vývoj, vize a perspektivy (15 min)
- SPOT Prague – Studentský spolek miniSPOT Prague a jeho aktivity (10 min)
- Bc. Zuzana Rodová, M.Sc. a Bc. Olga Nováková, M.Sc. – Diskuze: Jak dále zlepšovat studium, které již 30 let běží? (20 min)

11:00 – 11:30 přestávka

11:30 – 13:00 – 2. blok

- Hanneke van Bruggen – 30 Years of Empowering Lives: The Transformative Journey of Occupational Therapy (20 + 10 min diskuze)
- Prof. Gaynor Sádlo, Ph.D. – Many contemporary occupational therapy programmes around the world retain the format of medical education. Occupational Science offers an alternative way, to deepen understanding of the complexities of occupation, widening its impact within society. (20 + 10 min)
- Petra Schwab, M.Sc. – Training for client centered communication in cooperation with actors (20 + 10 min)

13:00 – 14:00 oběd

14:00 – 16:00 – 3. blok

- doc. MUDr. Yvona Angerová, Ph.D., MBA – Aktuální vývoj v současné neurorehabilitaci (15 + 5 min)
- PhDr. Kristýna Hoidekrová, Ph.D. – Inovace a modernizace oboru ergoterapie (15 + 5 min)
- Mgr. Kateřina Holubová – Studující zasažení tragickou prosincovou událostí na FF UK a jejich návrat ke studiu: propojení ergoterapie a psychologie v praxi (15 + 5 minut)
- Mgr. Zuzana Dudáková – Od založení studia ergoterapie po sociální firmu Modrý domeček. (10 + 5 min)
- Mgr. Anna Kuželková, Ph.D. – Představení metodiky ergoterapie v domácím prostředí (10 + 5 min)
- Mgr. Kateřina Vondrová – Předběžné výsledky české ergoterapeutické normativní studie: Box and Block Test (10 + 5 min)
- Mgr. Matěj Lachmann – Novinky v oblasti kompenzačních pomůcek (10 + 5 min)

16:30 – 23:00 společenský večer s volným programem v restauraci The Pub and Grill No.1

(Karlovo náměstí 559/28, Praha 2)

Obsah:

Mgr. Eliška Rotbartová: Současná podoba bakalářského studia ergoterapie na 1. LF UK	str. 5
Bc. Mária Krivošíková, M.Sc.: 10 let magisterského studia ergoterapie na 1. LF UK: Vývoj, vize a perspektivy	str. 7
SPOT Prague: Studentský spolek miniSPOT Prague a jeho aktivity	str. 9
Bc. Zuzana Rodová, M.Sc. a Bc. Olga Nováková, M.Sc.: Diskuze: Jak dále zlepšovat studium, které již 30 let běží?	str. 11
Hanneke van Bruggen: 30 Years of Empowering Lives: The Transformative Journey of Occupational Therapy	str. 13
Prof. Gaynor Sádlo, Ph.D.: Many contemporary occupational therapy programmes around the world retain the format of medical education. Occupational Science offers an alternative way, to deepen understanding of the complexities of occupation, widening its impact within society.	str. 15
Petra Schwab, M.Sc.: Training for client centered communication in cooperation with actors	str. 18
doc. MUDr. Yvona Angerová, Ph.D., MBA: Aktuální vývoj v současné neurorehabilitaci	str. 20
PhDr. Kristýna Hoidekrová, Ph.D.: Inovace a modernizace oboru ergoterapie	str. 22
Mgr. Kateřina Holubová: Studující zasažení tragickou prosincovou událostí na FF UK a jejich návrat ke studiu: propojení ergoterapie a psychologie v praxi	str. 24
Mgr. Zuzana Dudáková: Od založení studia ergoterapie po sociální firmu Modrý domeček	str. 26
Mgr. Anna Kuželková, Ph.D.: Představení metodiky ergoterapie v domácím prostředí	str. 28
Mgr. Kateřina Vondrová: Předběžné výsledky české ergoterapeutické normativní studie: Box and Block Test	str. 30

Současná podoba bakalářského studia ergoterapie na 1. LF UK

(The current form of the Bachelor's study programme of Occupational Therapy at the 1st Faculty of Medicine, Charles University)

Autorka: Mgr. Eliška Rotbartová^{1,2}

Pracoviště:

¹Centrum pro demyelinizační onemocnění (RS centrum), Neurologická klinika, 1. lékařská fakulta, Univerzita Karlova a Všeobecná fakultní nemocnice, Praha, Česká republika

²Klinika rehabilitačního lékařství, 1. lékařská fakulta, Univerzita Karlova a Všeobecná fakultní nemocnice v Praze, Praha, Česká republika

E-mail přednášející autorky: eliska.rotbartova@lf1.cuni.cz

Abstrakt:

V České republice má obor ergoterapie dlouhou historii. Stejně jako samotný obor, tak i studium ergoterapie muselo projít značným vývojem, než dosáhlo aktuální podoby. V současnosti poskytuje vzdělání v bakalářském programu ergoterapie pět vysokých škol v České republice (v Praze, Ostravě, Olomouci, Ústí nad Labem a Plzni). Na 1. lékařské fakultě Univerzity Karlovy v Praze (1. LF UK) byl program poprvé otevřen v roce 1994 a od roku 2014 jako jediná univerzita v republice poskytuje vzdělání v navazujícím magisterském programu ergoterapie. Od té doby se řada věcí změnila, např. obsah studia, personální zajištění výuky, prostory pro výuku, výukové materiály. Studenti ergoterapie i jejich vyučující mají nyní řadu možností, kam vycestovat do zahraničí na studijní pobyt či praktickou stáž včetně odborných konferencí. Výuka programu ergoterapie na 1. LF UK prochází stále změnami a svou kvalitou se rovná úrovni studia v zahraničí a je akreditovaná Světovou federací ergoterapeutů.

Příspěvek má za cíl představit současnou podobu bakalářského programu ergoterapie a příležitosti, které studentům nabízí v teoretické i praktické výuce. Dalším úkolem přednášky je přiblížit, co dříve nebylo v rámci studia reálné a nyní je možné, dále jaké existují překážky a příležitosti pro studenty ergoterapie.

Klíčová slova: ergoterapie, bakalářský studijní program, studium, 1. lékařská fakulta, Univerzita Karlova

The current form of the Bachelor's study programme of Occupational Therapy at the 1st Faculty of Medicine, Charles University

Abstract:

The profession of occupational therapy has a long history in the Czech Republic. Just like the profession itself, the study of occupational therapy had to go through a considerable development before it reached its current form. Nowadays, five universities in the Czech Republic (in Prague, Ostrava, Olomouc, Ústí nad Labem and Pilsen) provide study in the Bachelor of Occupational Therapy programme. At the 1st Faculty of Medicine of Charles University in Prague, the programme was first opened in 1994 and since 2014 it has been the only university in the country to offer study in a follow-up master's programme in occupational therapy. Since then, many things have changed, such as the content of studies, staffing, teaching facilities, and educational materials. Occupational therapy students and their lecturer now have a range of opportunities to travel abroad for study or practical training, including professional conferences. The study of the occupational therapy programme at the 1st Faculty of Medicine of Charles University is constantly undergoing changes and its quality is equal to the level of study abroad and is accredited by the World Federation of Occupational Therapists.

The aim of this presentation is to present the current form of the Bachelor of Occupational Therapy programme and the opportunities it offers to students in theoretical and practical teaching. The further aim of the presentation is to describe what was previously not realistic and is now possible within the programme, as well as what barriers and opportunities exist for occupational therapy students.

Key words: occupational therapy, bachelor study programme, study, first faculty of medicine, Charles University

10 let magisterského studia ergoterapie na 1. LF UK: Vývoj, vize a perspektivy

(10 years of Master of Science Study Program in Occupational Therapy at the 1st Faculty of Medicine of Charles University: development, vision and perspectives)

Autorka: Bc. Mária Krivošíková, M.Sc.

Pracoviště:

Klinika rehabilitačního lékařství, 1. lékařská fakulta, Univerzita Karlova a Všeobecná fakultní nemocnice v Praze, Praha, Česká republika

Abstrakt:

V roce 2025 si magisterský studijní program Ergoterapie na 1. lékařské fakultě Univerzity Karlovy připomíná 10 let své existence. Tento příspěvek se zaměřuje na stručné představení magisterského studijního programu Ergoterapie pro dospělé a zhodnocení jeho vývoje v čase. Představím garanty programu, klíčové momenty při jeho zavádění a přínos pro profesní praxi a vzdělávání v České republice.

Od svého vzniku program prošel významným vývojem, který zahrnoval nejen přechod na kombinovanou formu studia, ale i reflektování potřeb českého zdravotnického systému, protože od roku 2020 získávají absolventi studia i specializaci v oboru Ergoterapie pro dospělé. V rámci ergoterapeutické praxe je kladen na rozvoj klinických dovedností, interdisciplinární spolupráci a integraci vědeckých poznatků do praxe. Klíčovou součástí programu je spolupráce s akreditovanými zdravotnickými zařízeními v Praze a možnost zapojení studentů do výzkumných aktivit fakulty.

Absolventi programu nacházejí uplatnění ve zdravotnictví, sociálních službách i akademické sféře, což potvrzuje relevanci a kvalitu vzdělávání. Na základě zpětné vazby od studentů, absolventů a zaměstnavatelů byly provedeny v roce 2022 úpravy kurikula, které reflektují nové trendy a potřeby praxe.

Do budoucna je cílem programu další posilování vědecké činnosti, rozšiřování mezinárodní spolupráce a zavádění moderních přístupů v oblasti rehabilitace do výuky.

Klíčová slova: ergoterapie, vzdělávání, studijní plán

10 years of Master of Science Study Program in Occupational Therapy at the 1st Faculty of Medicine of Charles University: development, vision and perspectives

Abstract:

In 2025, the Master's degree programme in Occupational Therapy at the 1st Faculty of Medicine of Charles University will celebrate 10 years of its existence. This paper focuses on a brief introduction of the MSc programme in Adult Occupational Therapy and an evaluation of its development over time. I will present the program leaders, key moments in its implementation and its contribution to professional practice and education in the Czech Republic.

Since its establishment, the programme had important evolution, which included not only the transition to a part-time form of study, but also reflecting the needs of the Czech healthcare system, as from 2020 graduates of the programme will also receive a specialisation in Occupational Therapy for Adults. Occupational therapy practice focuses on the development of clinical skills, interdisciplinary cooperation and the integration of scientific knowledge into practice. A key part of the program is collaboration with accredited medical facilities in Prague and the opportunity for students to participate in the faculty's research activities.

Graduates of the programme find employment in the health care, social services and academia, which confirms the relevance and quality of the education. Based on feedback from students, graduates and employers, curriculum adjustments were made in 2022 to reflect new trends and practice needs.

Going forward, the programme aims to further strengthen research activities, expand international collaboration and introduce modern approaches in rehabilitation into teaching.

Key words: occupational therapy, education, curriculum development

Studentský spolek miniSPOT Prague a jeho aktivity

(The student organization miniSPOT Prague and its activities)

Autorky: Kristýna Heřmanová, Eliška Mojteková

Pracoviště:

Klinika rehabilitačního lékařství, 1. lékařská fakulta, Univerzita Karlova a Všeobecná fakultní nemocnice v Praze, Praha, Česká republika

Abstrakt:

Tato prezentace se zaměří na studentský spolek miniSPOT Prague neboli spolek studentů na 1. lékařské fakultě Univerzity Karlovy, který se věnuje propagaci oboru ergoterapie a organizaci různých aktivit. Spolek vznikl s cílem nabídnout studentům prostor pro osobní rozvoj, zapojení se do komunity a získání nových zkušeností mimo rámec studia. Účelem spolku je zvýšit kvalitu studia ergoterapie, prosazovat zájmy a potřeby studentů, šířit všeobecné povědomí o oboru ergoterapie, aktivní zapojování se do vzájemné spolupráce mezi studenty a spolky, snaha o co největší internacionalizaci studentů a spolupráce se SPOTeurope (studentská ergoterapeutická platforma) a jinými miniSPOTY. Mezi hlavní aktivity, které spolek pořádá, patří kulturní a společenské akce, dobrovolnické projekty a mnoho dalšího za cílem propagace oboru ergoterapie. Prezentace se zaměří na cíle spolku, konkrétní příklady aktivit, kterých se miniSPOT Prague účastní. Bude ukázáno, jak spolek pomáhá studentům nejen rozvíjet nové dovednosti, ale také navazovat kontakty mezi studenty napříč jednotlivými ročníky bakalářského i navazujícího magisterského studijního programu ergoterapie na 1. lékařské fakultě Univerzity Karlovy, v rámci spolupráce se zahraničím i spolupráce s dalšími spolky na 1. lékařské fakultě Univerzity Karlovy (nutriční terapie, adiktologie, fyzioterapie, studenti všeobecného lékařství).

Klíčová slova:

studentská organizace, studentské aktivity, miniSPOT Prague, společenské akce, zapojení do komunity

The student organization miniSPOT Prague and its activities

Abstract:

This presentation will focus on the student organization miniSPOT Prague, or the organization at the 1st Faculty of Medicine, Charles University, which is dedicated to promoting the field of occupational therapy and organizing various activities. The organization was founded with the goal of offering a space for students for personal development, engagement in the community, and gaining new experiences beyond their academic studies. The purpose of the organization is to enhance the quality of occupational therapy studies, advocate for the interests and needs of students, raise awareness about the field of occupational therapy, actively engage in collaboration between students and organizations, strive for the internationalization of students, and cooperate with SPOTeurope (Europe Student Platform Occupational Therapy) as well as other miniSPOTs. The main activities organized by the association include cultural and social events, volunteer projects, and many other initiatives aimed at promoting the field of occupational therapy. The presentation will focus on the organization's objectives and specific examples of activities in which the miniSPOT Prague participates. It will demonstrate how the organization helps students not only develop new skills but also establish connections between students across different years of both the bachelor's and master's degree programs in occupational therapy at the 1st Faculty of Medicine, Charles University, through international cooperation and collaboration with other associations at the faculty (nutritional therapy, addiction studies, physiotherapy, and general medicine students).

Key words:

student organization, student activities, miniSPOT Prague, social events, community engagement

Diskuze: Jak dále zlepšovat studium, které již 30 let běží?

(Discussion: How to further improve a study (the studies) that has been running for 30 years?)

Autorky: Bc. Zuzana Rodová, M.Sc.^{1,2}, Bc. Olga Nováková, M.Sc.¹

Pracoviště:

¹Klinika rehabilitačního lékařství, 1. lékařská fakulta, Univerzita Karlova a Všeobecná fakultní nemocnice v Praze, Praha, Česká republika

²Klinika adiktologie, 1. lékařská fakulta, Univerzita Karlova, Praha, Česká republika

E-mail přednášejících autorek: zuzana.rodova@lf1.cuni.cz, olga.novakova2@vfn.cz

Dedikace: Příspěvek na konferenci je napsán v rámci Specifického vysokoškolského výzkumu č. 260-758.

Abstrakt:

1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy (1. LF UK) je jedna ze čtyř nejstarších fakult Univerzity Karlovy. Fakulta s bohatou historií a dlouhodobou tradicí zejména studia medicíny. Obor ergoterapie je vyučován na 1. LF UK od školního roku 1994/1995, kdy byl otevřen první studijní bakalářský obor ergoterapie v prezenční formě. Od roku 2014 vznikl navazující magisterský program ergoterapie, který je nyní vyučován formou kombinovaného studia.

Letos slavíme 30 let výročí založení studia, které prošlo postupem času velkým vývojem. Zpočátku bylo hodně svázáno s biomedicínským modelem a studiem lékařství její alma mater. Z toho vyplývalo i uplatnění ergoterapeutů především ve zdravotnických zařízeních. Vyučující budoucích ergoterapeutů byli povětšinou lékaři, kteří mnohdy obtížně posuzovali, jaké penzum látky studentům ergoterapie předat ve srovnání se studenty medicíny. Neznalost náplně oboru a budoucí uplatnění studentů byla přirozeně velká.

Velkým posunem v evropském směřování ergoterapie byl v roce 1995 vznik mezinárodní organizace ENOTHE (European Network of Occupational Therapy in Higher Education). Tato Evropská síť ergoterapie ve vyšším vzdělávání, jejímž zakládajícím členem 1. LF UK byla, měla a má za cíl podporovat kvalitu vzdělávání prostřednictvím spolupráce univerzit, fakult a profesních organizací. Postupem času se z ryze medicínsky zaměřeného oboru stával obor chápající terapeutické využití aktivity jako prostředku k ovlivnění zdraví a význam zaměstnávání jako hlavní oblast zájmu v oboru ergoterapie. Studijní program byl postupně modifikován tak, aby splňoval kompetence studentů a absolventů pro práci např. v komunitních a sociálních službách a v domácí péči.

Cílem příspěvku je diskuze na téma: Jak dále zlepšovat studium, které již 30 let běží?

Klíčová slova:

Discussion: How to further improve a study (the studies) that has been running for 30 years?

Abstract:

The 1st Faculty of Medicine of Charles University (1. LF UK) is one of the four oldest faculties of Charles University. A faculty with a rich history and a long-standing tradition, especially in the study of medicine. The field of occupational therapy (OT) has been taught since the 1994, when the first full-time bachelor's field of study in OT was opened. Since 2014, a follow-up master's program in OT has been established, which is now taught as a combined study.

This year we celebrate the 30th anniversary of the founding of the study, which has undergone great development over time. Initially, much was tied to the biomedical model and study of medicine at her alma mater. This resulted in the use of OTs, especially in healthcare facilities. The teachers of future OTs were mostly doctors, who often found it difficult to judge what syllabus of material to teach OT students compared to medical students. Neglect to the content of the field and the future application of students was naturally great.

A major shift in the European direction of OT was the establishment of the international organization ENOTHE (European Network of OT in Higher Education) in 1995. This organization, of which the 1.LF UK was a founding member, had and has the goal of supporting the quality of education through the cooperation of universities, faculties and professional organizations. Over time, a purely medically focused field became one that understood the therapeutic use of activity as a means of influencing health and the importance of occupation as the main area of interest in the field of OT. The study program was gradually modified to meet the competencies of students and graduates for work, e.g. in community and social services and in home care.

The goal of the contribution is a discussion on the topic: How to further improve studies that have been running for 30 years?

Key words:

study programme, occupational therapy, professional development

30 Years of Empowering Lives: The Transformative Journey of Occupational Therapy

(30 let zlepšování životních podmínek: Transformační cesta ergoterapie)

Autorka: Hanneke van Bruggen, Hon.Dscie.

Pracoviště:

Ivane Javakhishvili University, Tbilisi, Georgia (Gruzie)

E-mail přednášející autorky: j.e.van.bruggen@gmail.com

Abstrakt:

Katedra ergoterapie na Univerzitě Karlově je již 30 let základním kamenem posilování, inovací a excelence ve zdravotnickém vzdělávání a praxi. Tato přednáška připomíná tři desetiletí rozvoje oboru a oslavuje hluboký dopad ergoterapie na jednotlivce, komunity a společnost.

Zaměstnávání, zahrnující smysluplné a cílené činnosti, slouží jako transformační nástroj pro jednotlivce a komunity tím, že podporuje posilování, začleňování a systémové změny. Profese, uznávané v oborech, jako je ergoterapie (OT), sociologie a komunitní rozvoj, přispívají k sociální transformaci v několika klíčových oblastech:

1. Zplnomocnění a zprostředkování: Účast v zaměstnání zvyšuje sebeúctu, odolnost a kontrolu nad životními okolnostmi, zejména u marginalizovaných skupin.
2. Soudržnost komunity: Společná zaměstnání budují sociální sítě, důvěru a komunitní solidaritu.
3. Ekonomická participace: Odborné vzdělávání a profesní iniciativy podporují ekonomické začlenění a snižují nerovnosti.
4. Zachování kultury a inovace: Tradiční povolání zachovávají kulturní dědictví, zatímco adaptivní role podporují inovace v reakci na moderní výzvy.
5. Prosazování a strukturální změny: Zaměstnávání, jako je aktivismus nebo veřejné umění, posilují hlasy pro systémovou transformaci.

V ergoterapii sociální transformace zdůrazňují profesní spravedlnost, inkluzivní a holistické modely péče, technologický pokrok a kulturní kompetence. Odborníci v oblasti ergoterapie stále více upřednostňují intervence zaměřené na klienta a založené na důkazech, které jsou přizpůsobeny jedinečným kulturním a kontextuálním potřebám. Rostoucí důraz na geriatrickou péči a komunitní přístupy odráží celosvětové trendy stárnutí a je v souladu s širšími společenskými změnami směrem k rovnosti a péči zaměřené na člověka/občana.

Mezi výzvy patří zajištění rovného přístupu ke smysluplným zaměstnáním, překonávání systémových překážek a podpora udržitelnosti prostřednictvím vlastnictví komunity. Inovativním využitím zaměstnávání mohou odborníci z praxe a tvůrci politik podpořit systémové změny, které posílí zdraví, pohodu a společenskou spravedlnost.

Abstract:

For 30 years, the Department of Occupational Therapy at Charles University has been a cornerstone of empowerment, innovation, and excellence in healthcare education and practice. This lecture commemorates three decades of advancing the field, celebrating the profound impact of occupational therapy on individuals, communities, and society.

Occupation, encompassing meaningful and purposeful activities, serves as a transformative tool for individuals and communities by fostering empowerment, inclusion, and systemic change. Recognized in disciplines like occupational therapy (OT), sociology, and community development, occupations contribute to social transformation in several key areas:

1. Empowerment and Agency: Participation in occupations enhances self-esteem, resilience, and control over life circumstances, particularly for marginalized groups.
2. Community Cohesion: Shared occupations build social networks, trust, and community solidarity.
3. Economic Participation: Vocational training and occupational initiatives promote economic inclusion and reduce inequalities.
4. Cultural Preservation and Innovation: Traditional occupations preserve heritage, while adaptive roles foster innovation in response to modern challenges.
5. Advocacy and Structural Change: Occupations such as activism or public art amplify voices for systemic transformation.

In occupational therapy, social transformations emphasize occupational justice, inclusive and holistic care models, technological advancements, and cultural competence. Occupational practitioners increasingly prioritize client-centered, evidence-based interventions tailored to unique cultural and contextual needs. The rising focus on geriatric care and community-based approaches reflects global aging trends, aligning with broader societal shifts toward equity and person/citizen-centered care.

Challenges include ensuring equitable access to meaningful occupations, overcoming systemic barriers, and fostering sustainability through community ownership. By leveraging occupation innovatively, practitioners and policymakers can drive systemic changes that enhance health, well-being, and societal equity.

Many contemporary occupational therapy programmes around the world retain the format of medical education. Occupational Science offers an alternative way, to deepen understanding of the complexities of occupation, widening its impact within society.

(Mnoho současných ergoterapeutických programů po celém světě si zachovává formát lékařského vzdělávání. Ergoterapie nabízí alternativní způsob, jak prohloubit porozumění složitosti profese a rozšířit její vliv ve společnosti.)

Autorka: Prof. Gaynor Sádlo, Ph.D.^{1,2}

Pracoviště:

¹School of Health Professions, University of Brighton, United Kingdom

²Charles University, Prague

Dedikace: Professor Anne Wilcock

Abstrakt:

Od roku 1966 jsem byla svědkem změn ve vzdělávání v oboru ergoterapie (OT); vědecký vývoj usnadnil studium na vyšší úrovni. Pozoruji však, že většina programů si zachovává silnou medicínskou/rehabilitační formu, přičemž studium samotné profese je nedostatečné. Například australské průzkumy ukazují, že noví absolventi nemají důvěru v praxi „založenou na zaměstnávání“. Zkušenosti s praktickými tvůrčími dovednostmi, jako je umění (kreativní techniky), se z většiny programů z velké části vytratily. Profesorka Betty Yerxa v roce 1986 na University of Southern California (USC) pojmenovala a zarámovala „vědu o zaměstnávání“ (occupational science, OS), aby inspirovala k hlubšímu zaměření na zaměstnávání; většina programů však zahrnuje OS jako „doplněk“, pokud vůbec.

Podporuji vizi Wilcockové, že vědu o zaměstnávání by měla strukturovat vzdělávání ergoterapeutů (1). Ergoterapeuti by mohli hrát silnější a zásadnější roli ve společnosti v oblasti zdraví jako zastánci „profesní perspektivy zdraví“. Studenti musí studovat vyvinutou, komplexní profesní povahu člověka, a zejména to, jak naše každodenní činnosti jsou tak hluboce spojeny s naším tělesným a duševním zdravím. „Medicína životního stylu“ nyní uznává, že hlavní zdravotní problémy ve světě jsou způsobeny našimi každodenními rozhodnutími nebo okolnostmi.

U nás v Praze máme program Ergoterapie pro studenty magisterského studia, ale tato témata by mohla být základem jakéhokoli současného bakalářského programu ergoterapie:

- Co lidé dělají a jak to dělají, proč to tak dělají a jaký to má vliv na jejich zdraví.
- Lidé jako tvůrčí „bytosti z povolání“ - bipedie, obratnost, binokulární vidění, jazyk, sebeuvědomění, představivost, společenskost, estetické/morální/etické soudy, spiritualita.
- Náš „profesní mozek“ (6,5krát větší než u jiných druhů naší velikosti); Neuroimaging 21. století - objev sítě výchozího režimu pro sebeuvědomění; soustředění se na dovednost snižuje obavy o sebe sama; psychologický koncept flow (70. léta 20. století) odpovídá pozorováním zakladatelů ergoterapie (1917).
- Jak zaměstnání samo o sobě buduje mozkové struktury (neurogeneze/synaptogeneze); prevence demence.
- Lidský systém odměny za účast (dopamin, adrenalin, kanabinoidy, endorfiny, oxytocin).
- Nedostatek zaměstnávání nás činí nemocnými: koncepty narušení zaměstnávání, deprivace, odcizení, nerovnováhy, nespravedlnosti, apartheidu...
- Životně důležité vazby mezi uměním a zdravím, pevně stanovené W.H.O.
- Jak realizovat programy Redesign životního stylu/Lifestyle Matters.

Věda o zaměstnávání by tak mohla strukturovat základní vědy, jak navrhla University of Southern California v roce 1994.

(1) Wilcock A.A. 1998 An Occupational Perspective of Health. Slack Incorporated

Abstract:

I have witnessed the changes in occupational therapy (OT) education since 1966; scientific developments have facilitated degree level study. I observe however, that most programmes retain a strong medical/rehabilitation format, with insufficient study of occupation itself. For example, Australian surveys reveal that new graduates lack confidence in ‘occupation-based’ practice. Experience of practical creative skills such as the arts, have largely vanished from most programmes. Professor Betty Yerxa named and framed ‘occupational science’ (OS) in 1986 at the University of Southern California (USC), to inspire a deeper occupational focus; however most programmes include OS as an ‘add on’, if at all.

I support Wilcock’s vision that OS should structure OT education (1). OT’s could play a stronger, more vital role in society’s health, as proponents of an “occupational perspective of health”. Students need to study the evolved, complex occupational nature of human beings, and in particular, how our everyday activities are so profoundly linked to our physical and mental ill/health. “Lifestyle Medicine” now recognises that the major health problems in the world are caused by our daily choices or circumstances.

Here in Prague we have an Occupational Science programme for the Master's students, but such topics could underpin any contemporary OT undergraduate curricula:

- *What* humans do and *how* they do it do it, *why* they do it like that; *how* that affects their health.
- Humans as creative 'occupational beings' - bipedal, dexterity, binocular vision, language, self-awareness, imagination, sociability, aesthetic/moral/ethical judgements, spirituality.
- Our 'occupational brain' (6.5 times larger than other species of our size); 21st C neuroimaging – discovering Default Mode Network for self-awareness; focusing on a skill reduces self-concerns; psychological concepts of *flow* (1970's) matches observations of the founders of OT (1917).
- How occupation itself builds brain structures (neurogenesis/synaptogenesis); prevents dementia.
- Human reward system for participation (dopamine, adrenaline, cannabinoids, endorphins, oxytocin).
- Lack of occupation makes us sick: concepts of occupational disruption, deprivation, alienation, imbalance, injustice, apartheid...
- Vital links between the Arts and Health, firmly established by W.H.O.
- How to implement Lifestyle Redesign/Lifestyle Matters programmes.

OS could thus structure the basic sciences, as proposed by USC in 1994.

(1) Wilcock A.A. 1998 An Occupational Perspective of Health. Slack Incorporated

Client Centred Communication: Skills-Training with Actors for Health Professional students

(Komunikace zaměřená na klienta: Výcvik dovedností s herci pro studenty zdravotnických oborů)

Autorka: Petra Schwab, MSc.

Pracoviště:

FH Campus Wien, University of Applied Sciences, Occupational Therapy Bachelor Program

E-mail prezentující autorky: petra.schwab@fh-campuswien.ac.at

Abstrakt:

Efektivní komunikace s klienty je pro zdravotnické pracovníky klíčovou dovedností a základní součástí jejich vzdělávání. V bakalářském programu ergoterapie na FH Campus Wien/University of Applied Sciences ve Vídni/Rakousku jsou komunikační dovednosti a přístup zaměřený na klienta nedílnou součástí celého studijního programu. Od roku 2020 je klíčovým prvkem výuky těchto dovedností program komunikačního tréninku, který spolupracuje s profesionálními aktéry. Tento program vychází z knihy Silverman et al. z roku 2013 *Skills for Communicating with Patients* (Dovednosti pro komunikaci s pacienty) a zaměřuje se na budování komunikačních kompetencí studentů prostřednictvím praktických, interaktivních výukových zkušeností. Konkrétní scénáře, které vedou vyškolení lektori komunikace a herci, poskytují studentům příležitost procvičit si reálné interakce v podpůrném a kontrolovaném prostředí, což podporuje rozvoj jejich klinických komunikačních dovedností (Kurtz et al., 2003).

Autorka této prezentace, certifikovaná trenérka komunikace a aktivní členka sítě trenérů ÖPGK (Rakouská aliance pro zdravotní gramotnost), nabídne pohled na strukturu a realizaci tohoto inovativního komunikačního školení. Na základě zkušeností s rakouskými i zahraničními studenty bude prezentace zdůrazňovat účinnost tohoto přístupu při podpoře rozvoje dovedností, zvyšování sebedůvěry studentů a zlepšování komunikace zaměřené na pacienta. Tato sekce se bude zabývat přínosy a výzvami integrace hereckého výcviku do vzdělávání zdravotnických pracovníků.

Zdroje:

Kurtz, S., Silverman, J., & Draper, J. (2003). *Teaching and Learning Communication Skills in Medicine*. CRC Press.

Silverman, J., Kurtz, S., & Draper, J. (2013). *Skills for Communicating with Patients* (3rd ed.). CRC Press.

Klíčová slova:

zaměření na klienta, komunikace s klienty, nácvik dovedností, vzdělávání

Abstract:

Effective communication with clients is a central skill for health professionals and a fundamental component of their education. In the Bachelor's program in Occupational Therapy at FH Campus Wien/University of Applied Sciences in Vienna/Austria, communication skills and a client-centered approach are integral throughout the curriculum. Since 2020, a key element of teaching these skills has been a communication training program that collaborates with professional actors. This program is grounded in Silverman et al.'s (2013) *Skills for Communicating with Patients* and focuses on building students' communication competencies through practical, interactive learning experiences. Specific scenarios, facilitated by trained communication instructors and actors, provide students with the opportunity to practice real-life interactions in a supportive, controlled environment, fostering the development of their clinical communication skills (Kurtz et al., 2003).

The author of this presentation, a certified communication trainer and active member of the ÖPGK (Austrian Health Literacy Alliance) trainer network, will offer insights into the structure and implementation of this innovative communication training. Drawing on experiences with both Austrian and international students, the presentation will highlight the effectiveness of this approach in promoting skill development, increasing student confidence, and improving patient-centered communication. This session will explore the benefits and challenges of integrating actor-based training into health professional education.

References:

Kurtz, S., Silverman, J., & Draper, J. (2003). *Teaching and Learning Communication Skills in Medicine*. CRC Press.

Silverman, J., Kurtz, S., & Draper, J. (2013). *Skills for Communicating with Patients* (3rd ed.). CRC Press.

Key words:

client centered, communication with clients, skills training, education

Aktuální vývoj v současné neurorehabilitaci

(Recent advances in neurorehabilitation)

Autorka: doc. MUDr. Yvona Angerová, Ph.D., MBA

Pracoviště:

Klinika rehabilitačního lékařství, 1. lékařská fakulta, Univerzita Karlova a Všeobecná fakultní nemocnice v Praze, Praha, Česká republika

E-mail prezentující autorky: angerova.yvona@vfn.cz

Abstrakt:

Neurorehabilitace je interprofesní rehabilitační přístup k pacientům s neurologickou diagnózou. Nejčastější jsou cévní mozkové příhody, traumata mozku a míchy, infekce, tumory CNS, ale patří sem i pacienti s degenerativními onemocněními a další. Tito pacienti mají nejen poškození somatické, zejména poškození motorického systému, ale i poruchy kognitivních funkcí včetně funkcí fatických a poruchy psychické. V posledních 20 letech došlo v léčbě cévních mozkových příhod k velkému pokroku zejména v akutní fázi onemocnění. Stále však zbývá poměrně velká skupina pacientů se závažnými trvalými následky, které jim výrazně komplikují návrat k běžnému životu. Jediným způsobem, jak pomoci těmto pacientům a minimalizovat jejich postižení, je včasné zahájení interprofesní rehabilitace. V počátečních fázích je nutné podpořit reparační změny samotného organismu (neuroplasticitu), které jsou největší v prvních čtyřech týdnech, respektive třech měsících po vzniku poškození mozkové tkáně. Dále se při léčbě postupně využívá i různých adaptačních mechanismů, kterými se snažíme nahradit ztracené dovednosti pacienta. Pro nastavení optimálního rehabilitačního postupu u jednotlivých pacientů je klíčová podrobná znalost poškození mozkové tkáně, vývoj klinického stavu v prvních hodinách a dnech po příhodě. Dosud nám chybí jednoznačně doporučené terapeutické postupy, které by zohledňovaly všechny aspekty podílející se na optimálním vývoji motorického postižení. V posledních letech se zkoumá především význam robotické rehabilitace využívající pozitivní vizuální zpětnou vazbu, virtuální realita, neinvazivní mozková stimulace (tDCS – transkraniální stimulace stejnosměrným proudem). Stále však chybí dobré multicentrické studie. V oblasti transverzálních míšních lézí se dále zkoumá epidurální elektrická stimulace, která by mohla mít zásadní význam v léčbě těchto pacientů.

Klíčová slova:

neurorehabilitace, cévní mozkové příhody, míšní léze

Recent advances in neurorehabilitation

Abstract:

Neurorehabilitation is an interprofessional rehabilitation approach to patients with a neurological diagnosis. The most common are strokes, brain and spinal cord trauma, infections, CNS tumors, but it also includes patients with degenerative diseases and others. These patients have not only somatic impairments, especially motor impairments, but also cognitive impairments, including aphasia and psychiatric impairments. In the last 20 years, great progress has been made in the treatment of acute stroke. However, this still leaves a relatively large group of patients with severe permanent disabilities that make it very difficult for them to return to normal life. The only way to help these patients and minimise their disability is early interprofessional rehabilitation. In the initial stages, it is necessary to support the reparative changes of the organism itself (neuroplasticity), which are greatest in the first four weeks or three months after the onset of brain tissue damage. In addition, the treatment also gradually uses various adaptive mechanisms to replace the patient's lost skills. Detailed knowledge of the brain tissue damage, the development of the clinical condition in the first hours and days after the event is crucial for setting the optimal rehabilitation procedure for individual patients. Until now, we lack clearly recommended therapeutic approaches that take into account all aspects involved in the optimal development of motor impairment. In recent years, the importance of robotic rehabilitation using positive visual biofeedback, virtual reality, and non-invasive brain stimulation (tDCS - transcranial direct current stimulation) has been investigated. However, good multicentre studies are still lacking. In the field of transverse spinal cord lesions, epidural electrical stimulation is being further investigated and could be crucial in the treatment of these patients.

Key words:

neurorehabilitation, stroke, spinal cord injury

Inovace a modernizace oboru ergoterapie

(Innovation and Modernization in Occupational Therapy)

Autorka: PhDr. Kristýna Hoidekrová, Ph.D.^{1, 2}

Pracoviště:

¹Rehabilitační nemocnice Beroun, Česká republika

²Klinika rehabilitačního lékařství, 1. lékařská fakulta, Univerzita Karlova a Všeobecná fakultní nemocnice v Praze, Praha, Česká republika

Abstrakt:

Ergoterapie se neustále vyvíjí a přizpůsobuje potřebám moderní společnosti. Přednáška se zaměřuje na klíčové inovace, které ovlivňují současnou praxi ergoterapeutů, a na možnosti modernizace tohoto dynamického oboru. Mezi moderní technologie využívané v ergoterapii se řadí například roboticky asistované terapie či imerzivní technologie, která umožňuje propojení reálného prostředí s digitálními prvky pro trénink kognitivních i senzomotorických dovedností nebo chytré senzory monitorující aktivity pacientů a jejich pokroky v reálném čase jak v institucích, tak v domácím prostředí.

V ergoterapii se uplatňují i metody stimulace mozku podporující procesy neuroplasticity, jako je transkraniální stimulace stejnosměrným proudem (tDCS). Tato stimulace zlepšuje motoriku, kognitivní dovednosti a proces učení. Největší využití má v současné době u pacientů s duševními onemocněními, jako jsou deprese a schizofrenie, ale i u neurologických pacientů po cévních mozkových příhodách (CMP). Důkazy o účinnosti tDCS stále narůstají.

Dalším významným prvkem modernizace ergoterapie je telerehabilitace. Tato forma péče umožňuje poskytování terapeutických služeb na dálku prostřednictvím digitálních technologií. Pacienti mohou provádět terapeutické úkoly v domácím prostředí pod vzdáleným dohledem terapeuta, což zvyšuje dostupnost péče, především pro osoby žijící ve rurálních oblastech nebo s omezenou mobilitou. Telerehabilitace rovněž usnadňuje pravidelnou komunikaci mezi terapeutem a pacientem a umožňuje sdílení zpětné vazby v reálném čase.

Důležitou součástí inovací je také využívání umělé inteligence, která umožňuje detailní analýzu terapeutických plánů a jejich přizpůsobení individuálním potřebám pacientů. Může být využívána k predikci výsledků terapie a optimalizaci rehabilitačních strategií. Modernizace oboru však zahrnuje i rozšiřující se spolupráci ergoterapeutů s klinickými a technickými obory, jako jsou biomedicínský inženýři či vývojáři.

Klíčová slova:

roboticky asistovaná terapie, transkraniální stimulace mozku (tDCS), telerehabilitace, imerzivní technologie, umělá inteligence

Innovation and Modernization in Occupational Therapy**Abstract:**

Occupational therapy is constantly evolving and adapting to the needs of modern society. This presentation focuses on key innovations influencing current occupational therapy practice and the possibilities for modernizing this dynamic field. Among modern technologies used in occupational therapy are robot-assisted therapies and immersive technologies, which connect real environments with digital elements for training cognitive and sensorimotor skills, as well as smart sensors that monitor patients' activities and progress in real-time, both in institutions and at home.

Innovative brain stimulation methods that support neuroplasticity processes, such as transcranial direct current stimulation (tDCS), are also applied in occupational therapy. This stimulation improves motor function, cognitive skills, and learning processes. Currently, tDCS is most widely used for patients with mental illnesses such as depression, anxiety disorders, and schizophrenia, as well as for neurological patients, for example, after cerebrovascular accidents (strokes). Evidence supporting the effectiveness of tDCS continues to grow.

Another significant aspect of modernizing occupational therapy is telerehabilitation. This form of care enables the delivery of therapeutic services remotely via digital technologies. Patients can perform therapeutic tasks at home under the remote supervision of a therapist, increasing accessibility to care, particularly for those living in rural areas or with mobility limitations. Telerehabilitation also facilitates regular communication between therapist and patient, allowing for real-time feedback.

A key component of innovation is artificial intelligence (AI), which enables detailed analysis of therapy plans and their adaptation to individual patient needs. AI can also be used to predict therapy outcomes and optimize rehabilitation strategies. However, modernization extends beyond technologies to therapeutic practices. There is increasing emphasis on interdisciplinary collaboration, connecting occupational therapy with traditional clinical fields as well as technical fields, such as biomedical engineers and developers.

Key words:

robot-assisted therapy, transcranial brain stimulation (tDCS), telerehabilitation, immersive technologies, artificial intelligence

Studující zasažení tragickou prosincovou událostí na FF UK a jejich návrat ke studiu: propojení ergoterapie a psychologie v praxi

(Students impacted by the tragic December event at the Faculty of Arts of Charles University and their return to study: linking occupational therapy and psychology in practice)

Autorka: Mgr. Kateřina Holubová

Pracoviště:

Centrum Paluba, Filozofická fakulta, Univerzita Karlova, Praha, Česká republika

E-mail prezentující autorky: katerina.holubova@ff.cuni.cz

Abstrakt:

Tragická střelba na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v prosinci 2023 hluboce zasáhla akademickou obec i širokou veřejnost. Po akutní krizové fázi nastala střednědobá fáze, která se soustředila na postupný návrat k akademickému životu.

Jednou z klíčových výzev spojených s obnovou akademického života byl postupný návrat ke studiu. Pro mnohé studující a zaměstnance totiž tento proces nebyl jednoduchý z důvodu specifických potřeb vyplývajících z jejich zdravotního a/nebo psychického stavu (následky zranění, časté rehabilitace, obavy ze vstupu do budovy, psychické stavy vyvolané různými podněty během výuky, výrazně zhoršená soustředěnost atd.). Bylo proto nezbytné vytvořit systém podpory, který by usnadnil implementaci nových studijních předpisů přijatých po události i celý proces postupného návratu ke studiu.

Do tohoto procesu se zapojilo Centrum Paluba FF UK, které se specializuje na podporu studia se specifickými potřebami. Na základě analýzy aktuální situace, komunikace se studenty, zaměstnanci i vedením fakulty byly vytvořeny strategie kombinující ergoterapeutické a psychologické přístupy. Některé z nich byly inspirovány zkušenostmi norských a amerických psychotraumatologů a ergoterapeutů. Cílem bylo nastavit takovou podporu, aby nejen usnadnila návrat ke studiu, ale zároveň aby samotné studium s různými opatřeními pomohlo studujícím i zaměstnancům vyrovnat se s následky události a s podněty s ní spojenými.

Příspěvek představí obecný systém podpory studentů se specifickými potřebami a na konkrétních příkladech popíše kroky a aktivity realizované v procesu návratu ke studiu po krizové události. Kromě konzultací, intervizí a tzv. funkčních diagnostik se jedná např. i o simulace v učebnách, postupnou desenzibilizaci prostřednictvím úprav prostředí a nácvik studijních strategií.

Klíčová slova:

trauma, VŠ studium, speciální potřeby, ergoterapie, psychologie

Students impacted by the tragic December event at the Faculty of Arts of Charles University and their return to study: linking occupational therapy and psychology in practice**Abstract:**

The tragic shooting at the Faculty of Arts of Charles University in December 2023 deeply affected the academic community and the general public. The acute crisis phase was followed by a medium-term phase focused on a gradual return to academic life.

One of the key challenges associated with the recovery of academic life was the gradual return to study. For many students and staff, this process was not easy due to specific needs arising from their medical and/or psychological conditions (consequences of injuries, frequent rehabilitation, fear of entering the building, psychological reactions triggered by various stimuli during classes, difficulties with concentration, etc.). It was therefore necessary to set up a support system that would facilitate the process of gradual return to study.

This process has involved the Faculty's Paluba Centre, which specialises in supporting students with special needs. Based on an analysis of the current situation and communication with students, staff, and faculty management, strategies that combine occupational therapy and psychological approaches were developed. Some of these were inspired by the experiences of Norwegian and American psychotraumatologists and occupational therapists. The aim was to establish a support system that would not only facilitate a return to study but also enable the study process to help students and staff manage the consequences of the event and related stimuli.

The paper will present the system of support for students with special needs and will describe the steps and activities implemented in the process of returning to study after a crisis event. In addition to counselling and functional diagnostics, these included, for example, simulations in classrooms, systematic desensitisation through environmental modifications, and training in study strategies.

Key words:

trauma, university studies, special needs, occupational therapy, psychology

Od založení studia ergoterapie po sociální firmu Modrý domeček.

(From Establishing the Study of Occupational Therapy to the Social Enterprise Modrý Domeček)

Autorka: Mgr. Zuzana Dudáková

Pracoviště:

Modrý domeček, s.r.o., Náměstí Krále Jiřího z Poděbrad 3, Řevnice, Česká republika

E-mail prezentující autorky: zuzana@modrydomecek.cz

Abstrakt:

Ve svém životě jsem měla velké štěstí, že jsem mohla přispět k založení studijního oboru ergoterapie na Karlově universitě, kde jsem vyučovala, a spoluzaložila Českou asociaci ergoterapeutů, které jsem byla 1. prezidentkou. Jako ergoterapeutka, která se dlouhou dobu pohybovala ve zdravotní a akademické sféře, jsem však i díky přibývajícím životním zkušenostem cítila potřebu odejít do terénu, skutečné komunity, kde mohu vytvořit podle svých představ reálný projekt zaměstnávání pro lidi s hendikepem, a zároveň přinést do města, ve kterém žiji, užitečné služby, které tu chyběly. Proto jsem založila sociální podnik Modrý domeček. Model sociálního podniku jsem zvolila proto, že se ztotožňuji s principy, na kterých sociální podniky fungují, to znamená sociální, ekonomické, místní a environmentální. Modrý domeček, s.r.o., který letos oslaví 18 let od svého založení, zaměstnává 46 lidí, z nichž 75% tvoří lidé s hendikepem. Patří mezi nejstarší a nejstabilnější podniky v České republice. Provozuje kavárnu, cateringovou výrobu a pekárnu s obchodem. Zaměstnanci zde pracují za férovou mzdu v důstojných pracovních podmínkách, s aktivní podporou profesionálů a důrazem na zvyšování kompetencí a vzdělávání. Existence Modrého domečku má velký sociální dopad do místní komunity, podporuje solidaritu a přispívá k systémové změně v zaměstnávání lidí s hendikepem.

Klíčová slova:

ergoterapie v komunitě, sociální podnik Modrý domeček, lidé s hendikepem

From Establishing the Study of Occupational Therapy to the Social Enterprise Modrý Domeček

Abstract:

I have been fortunate in my life to contribute to the establishment of the occupational therapy program at Charles University, where I taught, and to co-found the Czech Association of Occupational Therapists, where I served as the first president. As an occupational therapist with extensive experience in the healthcare and academic fields, I began to feel, with growing life experience, the need to step into the field—to engage with a real community. I wanted to create a tangible project that would provide employment opportunities for people with disabilities while also bringing useful services to the town where I live, services that had been lacking. This vision led me to establish the social enterprise Modrý Domeček.

I chose the social enterprise model because I identify with the principles on which social enterprises operate: social, economic, local, and environmental. The Blue House, which is celebrating its 18th anniversary this year, employs 46 people, 75% of whom have disabilities. It is one of the oldest and most stable enterprises in the Czech Republic. It runs a café, a catering production facility, and a bakery with a shop. Employees work here for fair wages in dignified working conditions, with active support from professionals and a focus on increasing skills and education.

The existence of the Blue House has a significant social impact on the local community, fosters solidarity, and contributes to systemic change in the employment of people with disabilities.

Key words:

OT in community, the social enterprise Modrý Domeček, people with disabilities

Představení metodiky ergoterapie v domácím prostředí

(Introducing the methodology of occupational therapy in the home environment)

Autorky: Mgr. Anna Kuželková, Ph.D.^{1,2}, doc. Mgr. et. Mgr. Jitka Vacková, Ph.D.²

Pracoviště:

¹Charles University and General University Hospital in Prague, First Faculty of Medicine, Department of Rehabilitation Medicine, Prague, Czech Republic

²University of South Bohemia in České Budějovice, Faculty of Health and Social Sciences, Institute of Social and Special-paedagogical Sciences, České Budějovice, Czech Republic

E-mail prezentující autorky: anna.kuzelkova@lf1.cuni.cz

Dedikace: The research was funded by the Grant Agency of the University of South Bohemia in České Budějovice, GAJU, grant No. 138/2016/S.

Abstrakt:

Metodika ergoterapie v domácím prostředí byla vytvořena jako výstup disertační práce a hlavní ergoterapeutický výstup projektu s názvem „Koordinovaná rehabilitace u pacientů s poškozením mozku“. Z ergoterapeutického hlediska bylo snahou nalézt díky projektu řešení v aktuální situaci komunitní neurorehabilitace, které chybí návaznost a propojenost služeb, systémové i organizační řešení, kdy komunitní ergoterapie stále není běžnou praxí, není zajištěno financování. Metodika si klade za cíl podpořit deinstitucionalizaci a optimální kvalitu života osob se získaným poškozením mozku.

V rámci unikátního kombinovaného longitudinálního výzkumu byla osobám po získaném poškození mozku poskytována tříměsíční koordinovaná rehabilitace po jejich propuštění ze zdravotnického zařízení. Intervence probíhala v domácím prostředí klientů v kooperaci fyzioterapeutů, ergoterapeutů a sociálních pracovníků. Hlavním ergoterapeutickým cílem bylo zjistit, jaký vliv má propojení zdravotně-sociální rehabilitace na míru soběstačnosti klientů se získaným poškozením mozku, se zaměřením na sociální začlenění jedince do jeho běžného prostředí.

Metodika seznamuje s postupy práce ergoterapeuta v komunitním prostředí, orientuje se na vlastní sociální prostředí, identifikaci bariér a indikaci facilitátorů. Zaměřením je též na prevenci rozvoje nemocí, prevenci pádů a bezpečnost v domácnosti. Vyzdvihuje důležitost spolupráce ergoterapeuta a sociálního pracovníka. Obsahuje konkrétní postupy, fotodokumentaci a brožury určené pro využití nejen u osob po poškození mozku, ale v širším měřítku i u jiných diagnóz ovlivňujících funkční schopnosti zejména z hlediska fyzické disability. Na základě praxe založené na důkazech, s vědecky potvrzeným pozitivním přínosem pro klienty, díky práci

interprofesního týmu, jsou navrženy vhodné a ověřené postupy k dosažení funkční koordinované rehabilitace v přirozeném sociálním prostředí.

Klíčová slova:

získané poškození mozku, koordinovaná rehabilitace, interprofesní spolupráce, soběstačnost, kvalita života

Introducing the methodology of occupational therapy in the home environment

Abstract:

The methodology of occupational therapy in the home environment was created as the main practical output of the dissertation thesis and the main occupational therapy output of the project named “Coordinated Rehabilitation of Patients with Brain Injury”. From an occupational therapy point of view, the effort was to find a solution to the current situation of community neurorehabilitation, which lacks continuity and connectivity of services, as well as a systematic and organizational solution, where community occupational therapy is still not a common practice, because its financing is not secured. The methodology aims to support deinstitutionalization and optimal quality of life for people with acquired brain injury.

As part of a unique combined longitudinal study, the people with acquired brain injury were provided with three-month coordinated rehabilitation after their discharge from a medical facility. The intervention took place in the clients' home environment, where physiotherapists, occupational therapists, and social workers participated. The main occupational therapy objective was to find out what influence the connection of health-social rehabilitation has on the level of self-sufficiency of clients, with the focus on the social integration into ordinary environment.

The methodology introduces the procedures of occupational therapy in community-based practice settings, focuses on one's own social environment, identification of barriers and indication of facilitators. The focus is also on disease prevention, fall prevention and home safety. The methodology emphasizes the importance of cooperation between an occupational therapist and a social worker. It includes specific procedures, photo documentation and brochures intended for use not only in people after brain injury, but also for other diagnoses affecting functional abilities, especially in terms of physical disability. Through evidence-based practice, with scientifically confirmed positive benefits for clients, thanks to the work of the interprofessional team, proven procedures are proposed to achieve functional coordinated rehabilitation in a natural social environment.

Key words:

acquired brain injury, coordinated rehabilitation, interprofessional cooperation, self-sufficiency, quality of life

Předběžné výsledky české ergoterapeutické normativní studie: Box and Block Test

(Preliminary results of the Czech occupational therapy normative study: the Box and Block Test)

Autorka: Mgr. Kateřina Vondrová^{1,2}

Pracoviště:

¹Klinika rehabilitačního lékařství, 1. lékařská fakulta, Univerzita Karlova a Všeobecná fakultní nemocnice v Praze, Praha, Česká republika

²Klinika rehabilitace a tělovýchovného lékařství, 2. lékařská fakulta, Univerzita Karlova a Fakultní nemocnice Motol, Praha, Česká republika

E-mail prezentující autorky: katerina.rybarova@lf1.cuni.cz

Dedikace: Podpořeno MZ ČR - RVO - VFN64165.

Abstrakt:

Box and Block Test (BBT) patří mezi celosvětově nejrozšířenější standardizované testy sloužící k objektivnímu hodnocení funkce horních končetin. Úkolem testované osoby je v BBT co nejrychleji přemístit co nejvíce kostek jednu po druhé pomocí nejprve dominantní a následně nedominantní ruky za jednu minutu po předchozím 15sekundovém zkušebním pokusu. Výsledky je možné porovnávat s americkou normou z roku 1985.

Cílem této studie bylo provést analýzu dat z české normativní studie pro BBT ke 14.1.2025.

Metodologie: Před zahájením sběru dat byla studie schválena Etickou komisí VFN v Praze a registrována (ID: NCT05010993). Od října 2021 byl pomocí BBT otestován každý dobrovolně přihlášený Čech nebo Češka ve věku od 20 do 64 let včetně s češtinou jako mateřským jazykem, který nebyl vyřazen kvůli kontraindikačním kritériím. Data byla analyzována s využitím deskriptivní statistiky v programu MS Excel.

Výsledky: Z celkových 559 probandů zařazených do studie (359 žen, 200 mužů) šlo z 89 % o praváky. Průměrný výsledek dominantní ruky žen byl 75,23 kostek, nedominantní ruky 72,87 kostek. Muži průměrně přemístili 74,14 kostek dominantní rukou a 73,30 kostek rukou nedominantní. Do pásma americké normy spadají výsledky dominantní ruky pouze 53 % žen a nedominantní ruky 55 % žen. Totéž splňuje pouze 60 % výsledků dominantní ruky mužů a 61 % výsledků jejich nedominantní ruky. Lepší výsledky třetího pokusu oproti prvnímu mělo 81 % probandů u dominantní ruky a 70 % u nedominantní ruky.

Závěr: Předběžné výsledky naznačují, že by vznik českých norem pro BBT mohl být zcela zásadní vzhledem k identifikovaným odchylkám v porovnání s americkými normami.

Klíčová slova:

standardizovaný test, objektivní hodnocení funkce horních končetin, zdravá česká populace

Preliminary results of the Czech occupational therapy normative study: the Box and Block Test**Abstract:**

The Box and Block Test (BBT) is one of the world's most widely used standardised tests for the objective assessment of upper limb function. In the BBT, the subject's task is to move as many blocks as quickly as possible one at a time using first the dominant and then the non-dominant hand in one minute after a previous 15-second test attempt. The results can be compared with the American norms from 1985.

The aim of this study was to analyze data from the Czech normative study for BBT as of 14th January 2025.

Methodology: Since October 2021, every volunteer Czech male or female aged 20 to 64 years inclusive with Czech as a first language who was not excluded due to contraindication criteria was tested using BBT. Data was analysed using descriptive statistics in MS Excel.

Results: A total of 89% of the 559 subjects included in the study (359 women, 200 men) were right-handed. The mean score of the dominant hand of the women was 75.23 blocks, the mean score of the non-dominant hand was 72.87 blocks. Men moved an average of 74.14 blocks with the dominant hand and 73.30 blocks with the non-dominant hand. The results of the dominant hand for 53% of the women and the non-dominant hand for 55% of the women fell within the range of the American norm. The same is met by 60% of the men's dominant hand results and 61% of their non-dominant hand results. Better results on the third attempt compared to the first attempt were obtained by 81% of subjects for the dominant hand and 70% for the non-dominant hand.

Conclusion: Preliminary results suggest that the development of Czech norms for BBT could be significant given the identified deviations compared to US norms.

Key words:

standardized test, objective assessment of upper limb function, healthy Czech population

**Sborník abstrakt z Ergoterapeutické konference 1. LF UK na Albertově:
oslava výročí 30 let studia ergoterapie**

Termín konání: 27.1.2025

V roce 2025 vydala Klinika rehabilitačního lékařství 1. LF UK a VFN v Praze ve spolupráci s Rehalb o.p.s.,
Albertov 2049/7, Praha 2, IČ 62939726.

Texty ve sborníku nejsou revidovány. Za obsahovou i gramatickou stránku textů abstrakt odpovídá autor.
Vydavatel za případné chyby nenese odpovědnost.

ISBN 978-80-906738-7-8.